

1. **CDA, de heer G. Terpstra**, mede namens de heer F.J. Hoekstra (VVD)

Onderwerp: herverdeling gemeentefonds

We worden al meerdere weken overspoeld met het nieuws over de herverdeling van het gemeentefonds en de negatieve gevolgen voor onze gemeente en vele gemeenten in het noorden.

Vanuit de berekeningen die hierbij worden aangegeven, wordt onze gemeente gekort met € 83 per inwoner, wat een gat in onze begroting slaat van meer dan € 2.3 miljoen.

Hierbij wordt op basis van gemiddelden en aannames verwacht dat wij dat gat gaan vullen met extra inkomsten uit eigen middelen.

Na de ophef over dit slechte nieuws voor de gemeenten in het noorden is minister Ollongren gekomen met een verklaring dat ze dit tekort misschien wel wil compenseren en hierover in overleg gaat met de getroffen gemeenten.

Wij hebben op basis van deze kwestie de volgende vragen:

1. Is het college op de hoogte van de adviesaanvraag die is ingediend bij de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) voor beoordeling van deze herverdeling?
2. Welke acties heeft het college de laatste weken genomen om deze 'fout' te herstellen?
3. Welke acties gaat het college de komende tijd nog ondernemen?
4. Is het college al in gesprek met de ministers/het ministerie met betrekking tot de geboden compensatie?
5. Welke acties heeft het college ondernomen op basis van de moties vreemd aan de orde van de dag met betrekking tot het gemeentefonds van 2 juli 2020 en 17 september 2020?
6. Heeft het college in de ALV van het VNG op 12 februari 2021 ook zelfstanding c.q. gezamenlijk met andere gemeenten de 'noodklok' geluid?
7. Kan het college al een inschatting maken van de gevolgen voor onze gemeenten en welke maatregelen wij als gemeente moeten nemen?
8. Wat zouden de raadsleden volgens het college kunnen doen om de gevolgen te voorkomen?

Beantwoording wethouder Bruining:

1. Het college heeft een afschrift ontvangen van de op 2 februari jl. aan de ROB ingediende adviesaanvraag.
2. De voorgestelde herijking heeft grote (negatieve) gevolgen op de bijdragen aan de gemeenten in de noordelijke provincies. Het college beschouwt de gevolgen voor onze gemeente als zeer onwenselijk. Gezamenlijk met de Friese Gemeenten, via de Vereniging voor Friese Gemeenten (VFG) en Vereniging van Groninger Gemeenten (VGG) wordt intensief opgetrokken om verweer te bieden tegen de voorstellen. Bij vraag 3 wordt hier nader op ingegaan.

De discussie rondom herijking staat ook altijd op de agenda van het portefeuillehoudersoverleg financiën van de VFG en ook vanuit daar worden de aandachtspunten volop benadrukt. In de media is het effect bij Achtkarspelen ook diverse malen aan de orde geweest. Vanuit deze positie heb ik als portefeuillehouder ook duidelijk gemaakt dat de uitkomst niet realistisch is. Daarnaast brengen we volop onder de aandacht dat het vergroten van de koek geen oplossing is. Dit betekent dat wij namelijk nog steeds ten opzichte van de andere gemeenten achterblijven en benadeeld worden. Wij benadrukken dat er een structurele oplossing moet komen waarin tevens de problematiek rond

jeugdzorg, Wmo en de opschalingskorting een plek moet krijgen. Een incidentele oplossing is voor ons niet aanvaardbaar.

Vanuit de VFG en VGG is gezamenlijk namens de portefeuillehouders financiën een persreactie gegeven op de ongewenste gevolgen van de voorgenomen herverdeling. Dit is door meerdere media opgepakt. Er zijn interviews geweest met Binnenlands Bestuur, het Friesch Dagblad, de Leeuwarder Courant en het Dagblad van het Noorden.

Namens de VFG en de VGG hebben we een inspraakreactie via Bert Nederveen (gemeente Westerkwartier) gegeven bij de VNG onderschreven.

3. Er is een bestuurlijke kerngroep ingericht waarbij in nauwe samenspraak met de VFG en de VGG inzet wordt gepleegd op dit dossier. Zo is vanuit dit gezamenlijk overleg de net genoemde inspraakreactie gehouden tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de VNG op 12 februari jl. en is opdracht gegeven om een contra-onderzoek (second opinion) uit te voeren op de onderliggende data en berekeningen. De resultaten hiervan worden op korte termijn verwacht en besproken. Deze resultaten zijn belangrijke input voor de te volgen koers. Tussen de kerngroep en de portefeuillehouders financiën van de Friese gemeenten is op dit moment intensief wekelijks overleg gaande over deze herverdeling. De provincies Groningen en Friesland zijn betrokken bij deze gesprekken. De vervolgstappen zijn mede afhankelijk van de inhoudelijke bevindingen.

Onze standpunten zijn namens de kerngroep inmiddels schriftelijk gedeeld met de ROB. Naar aanleiding daarvan volgt binnenkort een gesprek. De ROB gaat begin maart een advies uitbrengen naar de VNG.

4. Vanuit de kerngroep en het noordelijk overleg VFG/VGG wordt aangehaakt op de diverse overleggen en besluitmomenten die landelijk ook gaande zijn. Als college schakelen wij ook zelf waar mogelijk via de partijlijnen.

Er volgt deze week nog een gesprek met Harry van der Molen (Tweede Kamerlid CDA). Daarnaast heb ik nauw contact met Tytsy Willemsma (wethouder Tytsjerksteradiel) die vanuit haar functie in de VNG commissie Financiën zit.

5. De problematiek rond het herverdelingsvraagstuk van het gemeentefonds wordt zowel bestuurlijk als ambtelijk waar mogelijk benadrukt. Hiervoor worden verschillende kanalen gebruikt bestaande uit de eigen netwerken, achterban, maar ook via de provinciale en landelijke lijn.

Tijdlijn: Na oplevering begin dit jaar van de herijkingsonderzoeken vanuit de rijksoverheid zijn in het tweede kwartaal aanvullende onderzoeken uitgevoerd. De resultaten hiervan worden in de periode september t/m half november geëvalueerd. Verwacht wordt dat eind november een definitief voorstel voor herijking van het gemeentefonds richting de Tweede Kamer gaat.

Achtkarspelen heeft de motie (ALV VNG) van de gemeente Zoetermeer ondersteund en ik heb voor de motie gestemd. De motie is met een ruime meerderheid aangenomen.

6. Zie antwoord bij vraag 3.
7. De huidige doorrekening laat voor onze gemeente een negatief effect van circa 2,3 miljoen per jaar zien. Vooralsnog nemen we dit bedrag bij de begroting 2022 op in de risicoparagraaf.
8. Uiteindelijk komt dit in de kabinetsformatie terug. Raadsleden kunnen via de partijlijnen hun bezwaren kenbaar maken en dit punt in de onderhandelingen

inbrengen.

De heer Terpstra: wie gaat het contraonderzoek uitvoeren?

Wethouder Bruining: dit wordt opgepakt door Ferry Knaack Advies. Dit is een externe partij met voldoende kwalificaties om het onderzoek te kunnen uitvoeren.

De heer J. Stellinga: ik ben eigenlijk wel benieuwd naar de oorzaak. Ligt die aan de uitgaven in het sociaal domein of aan het bescheiden verdienvermogen van Achtkarspelen, waardoor we meer leunen op het Rijk?

Wethouder Bruining: het gemeentefonds en de verdeling daarvan ging op basis van heel veel parameters. Er was een duidelijke wens binnen de VNG en de gemeenten om een heldere, onderbouwde verdeelsystematiek te krijgen met minder parameters, zodat het voor iedereen beter te begrijpen is. De opzet van de herverdeling is dus om het te vereenvoudigen. We lopen nu tegen een aantal neveneffecten aan, waarbij gemeenten in achterstandsgebieden enorm veel last hebben van deze herverdeling. Het heeft dus met de parameters te maken en het aantal knoppen waar gemeenten aan kunnen draaien.

2. **FNP, hear T.O. Brinkman**

Underwerp: Subsydzjes 2021

Yn de Feanster fan 17 febrewaris 2021 kinne we op de ynformaasjeside fan de gemeente de ferskate subsydzjemooglikheden op it mêd fan sport, kultuer en mienskip sjen.

Ferskate SKW's witte pas nei sels kontakt opnaam te hawwen dat der bygelyks foar 1 maart 2021 subsydzje oanfrege wurde moat. Der binne ek SKW's dy't fan neat witte. De gemeente naam ferline wike kontakt op mei myn persoan om te freegjen wa't der yn it SKW Twizel sit.

Us fragen:

1. Hoe kin it dat de besteande groepen as kontaktpersoanen net bekend binne yn ús gemeente?
2. Hoe kin it dat der SKW's binne dy't fan neat witte?
3. Hoe is der kommunisearre mei de stichtingen en ferieningen?
4. As in SKW fan neat wit is it dochs net te dwaan om no foar 1 maart alles yn te leverjen?
5. Wat wurdt hjir oan dien?
6. EHBO foar 1 jannewaris oanfreegje; 1 jannewaris 2021 as 1 jannewaris 2022?
7. Wat wurdt der dien om dit yn de takomst net wer barre te litten?

Beantwurdig wethâlder Jonker:

1. De besteande organisaties voor SCW zijn bij de gemeente bekend. We zijn op dit moment bezig met een rondje langs alle partijen voor sociaal cultureel werk.
2. Dat verbaast ons, want dit is een lopende afspraak die al een aantal jaren geldt, waarvan altijd dezelfde organisaties gebruik maken. Onze ervaring is dat zij prima de weg naar subsidies weten te vinden. We veronderstellen deze afspraken als bekend bij de betreffende organisaties.

De regeling is in november vastgesteld en gepubliceerd, dat gebeurt elk jaar na vaststelling van de begroting. Ook toen is dit in de Feanster gepubliceerd. Omdat er voor aanvragers geen wijzigingen hebben plaatsgevonden ten opzichte van vorig jaar, zijn niet alle partijen persoonlijk op de hoogte gesteld.

3. Er is bij deze structurele subsidieregeling geen sprake van permanente actieve communicatie. Zie ook bij 2: dit is een lopende afspraak waar vrijwel altijd dezelfde organisaties gebruik van maken. Wel hebben we bij alle verenigingen

voor SCW de stop per 2022 per brief aangekondigd. Ook bij afwijkingen / nieuwe regelingen – zoals de compensatieregeling kosten Corona – informeren we partijen actief. Daarvan is hier geen sprake.

4. Het gaat hier om de aanvraag voor het lopende jaar 2021. Die verschilt normaal gesproken niet zo veel van die van het vorige jaar. We hebben niet de indruk dat dit bij partijen problemen geeft. Veel aanvragen zijn inmiddels ook al bij ons binnen. Mochten er echt problemen ontstaan, kan een partij altijd nog in overleg met ons om uitstel vragen.
5. Deze subsidies stoppen per 2022. Daarover vindt actieve communicatie plaats met het rondje langs alle partijen, en het betrekken van hen bij de versterking van de sociale basis. We willen daarin gezamenlijk tot een nieuwe visie komen.
6. Zie ook 2: De regeling is in november vastgesteld en gepubliceerd. In de praktijk levert dit ook bij de EHBO-verenigingen geen problemen op.
7. Wanneer er wijzigingen optreden, informeren we alle betrokken partijen.

Hear Brinkman: wêrom net jierliks in mutaasjelist nei alle ferieningen en stiftingen om de wizigingen yn it bestjoer te kontrolearjen? En der is in brief útgien oer it stopzetten fan de subsydzje. Wêrom is der net in sin yn dy brief opnommen dat men oant 1 maart 2021 noch wol subsydzje oanfreegje kin op de âlde regeling? Fierder de suggestje om net allinne de kranten as kommunikaasjemiddel te brûken.

Wethouder Jonker: dit zijn goede suggesties die ik zeker meeneem. Achteraf gezien was het inderdaad beter geweest als we die betreffende zin in de brief hadden opgenomen. Gelukkig zijn we nu wel met alle partijen in gesprek.

Hear IJ. van Kammen (FNP): yn it parseberjocht dat it kolleezje útbrocht hat, wurdt sprutsen oer koronajilden. En jo sizze dat der by strukturele dingen net aktyf kontakt op naam wurdt. Hoe sit dat?

Wethouder Jonker: het zijn geen coronagelden, het gaat hier om structurele subsidies voor sport, spel en Sociaal Cultureel Werk.

Op de vraag van de heer Brinkman om schriftelijk bij de raad terug te komen, wanneer er wordt gewerkt met mutatieformulieren, zegt de wethouder toe dit te zullen doen. **Actie: afsprakenlijst**